

အမှာ

၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင် ကျွန်ုပ်၏ ရတနာပုံဝတ္ထုကို ကျောင်းသုံးစာအုပ်အဖြစ်နှင့် ပြဋ္ဌာန်းစဉ် အခါက ကျောင်းသုံးစာအုပ် ပြဋ္ဌာန်းရေး ကော်မတီ၏ မှတ်ချက်တွင် 'စာရေးဆရာ အကြောင်းကိုလည်း လေ့လာရမည်' ဟူသော အချက်တစ်ခု ဖော်ပြပါရှိ၏။ ရတနာပုံ ဝတ္ထုရေးဆရာဖြစ်သော ကျွန်ုပ်အကြောင်းကို ကျောင်းသားများ လေ့လာရမည်ဆိုလျှင် အချို့ စာရေးဆရာများကဲ့သို့ 'ပီမိုးနင်း၏ ပီမိုးနင်း'၊ 'မဟာဆွေ၏ မဟာဆွေ' အစရှိသည့် ကိုယ်တိုင် ရေးသားသော အတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်မျိုး ရေးထုတ်ပေးခြင်း မရှိသေးသည့်အတွက် ကြောင့် ကျောင်းသူကျောင်းသားများ၌ အခက်အခဲ ကြုံရဖွယ်ရှိသည်ဟု သဘော ရသည်နှင့် ကျွန်ုပ်သည် 'ဦးဖေသိန်း၏ ရွှေခေါင်း' ဟူသော အမည်ဖြင့် ကျွန်ုပ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို အကြမ်းဖျင်းအနေဖြင့် ရေးသား ရိုက်နှိပ်ခဲ့ဖူးပါသည်။ ထိုအမည်ကို မှည့်ရာတွင် ကျွန်ုပ်၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဆရာပီမိုးနင်းနှင့် မဟာဆွေတို့ မှည့်ထားကြသည့် စာအုပ်အမည်များနှင့် အဆင်ကွဲစေရန် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ရွှေခေါင်းသည် ဦးဖေသိန်းပင် ဖြစ်သည်ဟု မသိကြသူ အချို့က 'ရွှေခေါင်း' အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ဦးဖေသိန်း ဆိုသော လူတစ်ယောက်က ရေးထုတ်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ထင်ခဲ့ကြလေသည်။

'ဦးဖေသိန်း၏ ရွှေခေါင်း' စာအုပ်တွင် ရတနာပုံဝတ္ထု သင်ရသည့် ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများအတွက် သက်သက် ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကျွန်ုပ်၏ မျိုးရိုးဇာတိနှင့် မွေးဖွားသည့် နေရာအပြင် အလုပ်အကိုင် အမျိုးမျိုးလှောက်ကိုသာ ထည့်သွင်း ဖော်ပြခဲ့သည် ဖြစ်သောကြောင့် ကျွန်ုပ်အကြောင်းကို သိလိုသူများအဖို့ မစုံလင်ရုံသာမက ယင်းသို့သော အတ္ထုပ္ပတ္တိမျိုးကို ဖတ်ရှုခြင်းအားဖြင့် အကျိုးကျေးဇူး များလှမည်လည်း မဟုတ်ပါ။ ဤအကြောင်းကို ကျွန်ုပ် နားလည်သော်လည်း ကျွန်ုပ်၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျောင်းသုံးစာအုပ်ကော်မတီ၏ မှတ်ချက်အရ ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများအဖို့ လိုလား ချက် ပြည့်စုံရုံကလေးအတွက်ဆို၍ ထိုမျှနှင့်ပင် ကျေနပ်ခဲ့ပါသည်။

အထက်ပါ စာအုပ် ထွက်လာပြီးသည့်နောက် လူထုမောင်နှံတို့က (အထူးသဖြင့် မအမာက) "ဦးလေးသိန်း အတ္ထုပ္ပတ္တိ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ တစ်အုပ် ရေးထုတ်စမ်းပါဦး" ဟု

တိုက်တွန်းကြ၏။ ထိုအခါ ကျွန်ုပ်က မိမိ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ရေးသားခြင်းဟူသည်မှာ တိုင်းပြည်တွင် တစ်နည်းနည်းနှင့် ကြီးကျယ်ပြီး 'လူတစ်လုံး သူတစ်လုံး' ဖြစ်လာကြ သူများသာ ရေးလေ့ရှိကြောင်း၊ မိမိမှာ ဘာတစ်လုံးမျှ ဖြစ်မလာသေးသဖြင့် မိမိအကြောင်း ကို အခြားလူများက ရေးထိုက်သည် ထင်ကြလျှင် ရေးကြစေ၊ မိမိကိုယ်တိုင် ရေးပါက ကိုယ့်ဟာကိုယ် အထင်ကြီးသူ တစ်ယောက်ဟူ၍ အခြားသူများက ကဲ့ရဲ့ ခွပ်စွဲစရာ ဖြစ်လိမ့်မည်အကြောင်း ပြန်ပြောပါသည်။ ထိုအခါ မအမာက ကိုယ့်အကြောင်းကို ကိုယ်ရေးခြင်း ဟူသည်မှာ 'လူတစ်လုံး သူတစ်လုံး' ဖြစ်လာမှ ရေးထိုက်သည် မဟုတ် ကြောင်း၊ အကယ်၍ မရမ လူကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်လာစေကာမူလည်း 'ငါလိုလူ ရှိသေးလား' ဆိုသည့် သဘောမျိုးနှင့် ဟိတ်ထုတ် ရေးသားခြင်းမျိုး ဖြစ်ခဲ့လျှင် စာဖတ်သူ အဖို့ အကျိုး များသင့်သလောက် မများဘဲ ဖြစ်နိုင်ကြောင်း၊ ကြီးကျယ်လှသော ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးပင် မဟုတ်စေကာမူ စာရေးတတ်သော စာရေးဆရာ တစ်ယောက် ဖြစ်ပါက ဖတ်ချင်စဖွယ် ဖြစ်နိုင်သည့်ပြင် စာဖတ်သူများအဖို့၌ သင်ခန်းစာ ယူနိုင်လောက်သည့် စာအုပ်မျိုး ဖြစ်လာနိုင်ကြောင်းများနှင့် အကြောင်းပြ ပြောဆိုလေသည်။

ကျွန်ုပ်သည် မအမာ၏ အကြောင်းပြချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အချိန်ကြာရှည်စွာ စဉ်းစားခဲ့ပါသည်။ သူ၏ အကြောင်းပြချက်များသည် ဝိုင်လ်လ်လ်ဟု ကျွန်ုပ် ဆုံးဖြတ် လိုက်သည့်ပြင် ကျွန်ုပ်ကိုယ်တိုင် ထပ်မံ တွေ့ရှိရသော အကြောင်းများကိုလည်း တင်ပြ လိုပါသေးသည်။ ကျွန်ုပ်မှာ အနောက်တိုင်း ဝတ္ထုများအနက်မှ (Classics) စံနမူနာ တင်လောက်သည်ဟု ပညာရှင်များ သတ်မှတ်ထားသည့် ဝတ္ထုအမြောက်အမြားကို ဖတ်ရှု ခဲ့ဖူးရာတွင် ၎င်းတို့ကို အဘယ်ကြောင့် ထိုကဲ့သို့ ရွေးချယ် သတ်မှတ်ကြပါသနည်းဟု ကျွန်ုပ် စူးစမ်း ရှာဖွေကြည့်ပါသည်။ ကျွန်ုပ် တွေ့ရှိရသော အကြောင်းတစ်ရပ်မှာ ထိုစာအုပ်များသည် လူ့ သဘာဝကို မှန်ကန်စွာနှင့် သစ္စာရှိစွာ ပေါ်လွင်ထင်ရှားစေရန် အဖြစ်အပျက်များကို စိတ်ကူးဖြင့် စီစဉ်ပန်တီးပြီး ဇာတ်ကွက် ဇာတ်လမ်းများဖြင့် ဝတ္ထု ဖြစ်အောင် ရေးသား တင်ပြခြင်းသည် အကြောင်းကြီး တစ်ရပ် ဖြစ်သည်ဟု တွေ့ရှိ ရပါသည်။ ကျွန်ုပ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ရိုးသားစွာ တင်ပြသည့်ဆိုလျှင် အဖြစ်အပျက် အစစ်အမှန်ကို တင်ပြခြင်း ဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် (ဝတ္ထုများကဲ့သို့) သဘာဝ ကျ၊မကျ စဉ်းစားစရာ မလို၊ ရေးသားသူ ကိုယ်နှိုက်က ရိုးသားစွာသာ လိုသည်ဟု စဉ်းစားမိပါသည်။ ဤတွင် အဟုတ်တကယ် ရိုးသားနိုင်ပါမည်လော။ မိမိ၏ ဂုဏ်အသရေကို ထိခိုက်မည် စိုးရိမ်သည့်နှင့် တစ်ဆိတ်ကို တစ်အိတ်လုပ်ခြင်း၊ အမည်းကို အဖြူလုပ်ခြင်း၊ အကောင်းကို ချဲ့ထွင်ပြီး အဆိုးကို မြုပ်ထားခြင်း အစရှိသည့် မရိုးသားသော ကလောင်သမား၏ အပြုအမူမျိုးမှ ရှောင်ကြဉ်နိုင်ပါမည်လောဟု မိမိကိုယ်ကို စစ်ဆေးကြည့်ရာတွင် ကျွန်ုပ်သည် စာအုပ်ကောင်းတစ်အုပ် ပေါ်ထွက်ရေးအတွက် ပုဂ္ဂိုလ်အနေဖြင့် မိမိအဖို့ အထင်ကြီးခံလိုခြင်းတည်းဟူသောမာန (Vanity) ကို စွန့်လွှတ်ပိတော့မည်ဟု ဆုံးဖြတ် ချက် ချလိုက်ပါသည်။

လူ့ သဘာဝကို ထင်ရှားအောင် တင်ပြခြင်း ဆိုရာ၌ လူသားအားလုံးနှင့် သက်ဆိုင် သော သဘာဝအပြင် ပုဂ္ဂိုလ် အသီးသီးနှင့် သက်ဆိုင်သော သဘာဝ (Individual Nature) ဟူ၍ ရှိပါသေးသည်။ မိမိ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ရေးသား ဖော်ပြမည်ဖြစ်သော ကျွန်ုပ်အဖို့မှာ လူသားအားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်သော သဘာဝနှင့် 'စည်းလွတ် ခုံးလွတ်'

မဖြစ်စေဘဲ ကျွန်ုပ်၌ အထူးတလည် တသီးတခြား တည်ရှိသည့် သဘာဝကိုလည်း ဖော်ပြရန် တာဝန်ရှိသည်ဖြစ်ရာ (၎င်းတာဝန်သည် သေးငယ် လွယ်ကူသော တာဝန် တစ်ခု မဟုတ်သော်လည်း) ကျွန်ုပ်၏ မရှက်မကြောက် သဘောထားနိုင်ခြင်း၊ ရိုးသား ခြင်း၊ ဖြောင့်စင်းခြင်း၊ သစ္စာတရားကို မြတ်နိုးခြင်းများ အားလုံးဖြင့် အဆိုပါ တာဝန်ကို ကျေပွန်အောင် ထမ်းဆောင်နိုင်ကောင်းပါ၏ဟု မျှော်လင့်မိပါသည်။ ကျွန်ုပ်၏ အရည် အချင်းနှင့် ပတ်သက်၍မူ (မှန်မည်၊ မှားမည် မပြောတတ်) လူအသီးသီး၏ အဗျတ္တ သန္တာန်၌ ကတ်ကတ်သတ်သတ် တည်ရှိတတ်သည့် အလွန် သိမ်မွေ့လှသော သဘာဝ ကလေး အချို့ကို ဖော်ထုတ် တင်ပြတတ်သည့် ပါရမီခံ ပါရှိသည်ဟု မျှော်လင့်မိပါသည်။ ဤသည်မှာ ကျွန်ုပ်၏ အားကိုးကြီးတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ပဋိသန္ဓေ ဓာတ်ခံအားဖြင့် လူယုတ်မာ တစ်ယောက်လည်း မဟုတ်၊ သူတော်ကောင်း တစ်ယောက်လည်း မဟုတ်၊ အလယ်အလတ် အတန်းအစားတစ်ယောက် ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်ပေရာ ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေ၏ ပြုပြင်မှု အတွက်ကြောင့် ကောင်းသော အခြင်းအရာများနှင့် မကောင်းသော အခြင်းအရာများသည် ဘယ်ပုံ ဘယ်နည်း ဝင်လာကြပုံ၊ မိဘများထံမှ ဆက်ခံရပုံ၊ ဘဝ အစဉ်အဆက်မှ ပါလာပုံရသည့် အခြင်းအရာများလည်း ရှိပုံ၊ ၎င်းတို့အားလုံးကို ပေါင်းစပ်ပြီးခါမှ ယခုလက်ရှိ ရွှေ့ခေါင်း ဆိုသည့် အတိုးကြီး တစ်ယောက် ဖြစ်လာရပုံ အကြောင်းကို စရေစေတုတွင်းကျ ဖော်ပြ လိုသည့် ရည်ရွယ်ချက်လည်း ရှိပါသည်။ ကျွန်ုပ်၏ တစ်သက်တာ မှတ်တမ်းကို စေ့စေ့ပစ်ပစ် ဖတ်ရှုသူများအနက် လက်ရှိ ရွှေ့ခေါင်းကို သိကြသူဖြစ်ပါက 'ဩတ်... ဩ ဒီလူကြီးဟာ ဒါကြောင့် ဝှစ်ကြီး ဖြစ်နေတာပဲကိုး' ဟူ၍ ဆုံးဖြတ်ချက် ချကြပါလျှင် လည်း ကျွန်ုပ်အဖို့ နစ်နာသည်ဟူ၍ ထင်လိမ့်မည် မဟုတ်သည့်ပြင် စာရေးဆရာ တစ်ယောက်အနေဖြင့် လက်စွမ်းထက်လှပြီ ဟူ၍ပင် ဂုဏ်ယူလိမ့်မည် ထင်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်၏ မှတ်တမ်းမှာ အပြစ်အမှားအဆာနှင့် ချွတ်ယွင်းချက်များကို ဝန်ခံ ဖော်ပြ သည့် (Confessions) ဖြောင့်ချက်များ သက်သက်လည်း မဟုတ်၊ မိမိကိုယ်ကို အထင် ကြီးစေလို၍ အကောင်းတွေချည်း ရွေးပြီး ချဲ့ထွင် တင်ပြခြင်းမျိုးလည်း မဟုတ်၊ ကျွန်ုပ် တစ်သက်တာ၌ စိတ်ကို ထိခိုက်ခြင်းကြောင့် အမှတ်ထင်လျက်ရှိသည့် အဖြစ်အပျက် အကြောင်းအရာများကို ကျွန်ုပ် သတိရသလောက် ရေးသားဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်၏ စိတ်၌ ထိခိုက်ခြင်းဟူသည်မှာ မကျေနပ်သောကြောင့် ထိခိုက်ခြင်းများလည်း ရှိ၍၊ ကျေနပ်သောကြောင့် ထိခိုက်ခြင်းများလည်း ရှိကြပေသည်။ ရံဖန်ရံခါ မိမိကိုယ်ကို ကောင်းသော အကွက်၌ ထား၍ ကောင်းသော အရည်အချင်းကလေးများကို ဖော်ပြမိ သည့်အခါ (နည်းတော့နည်းပါသည်။) ကိုယ်ရည်သွေးချင်တတ်သည်ဟု ထင်မှတ်မိကြ ပါက ကျွန်ုပ်၏ မကောင်းခြင်း၊ ညံ့ဖျင်းခြင်း၊ စိတ်ဓာတ်ပျော့ခြင်း၊ အကြောင်းများကို လည်း မကွယ်မဝှက် မဖုံးမိ ဖော်ပြခြင်းများကိုလည်း သတိပြုမိကြခြင်းအားဖြင့် စွင့်လွတ်နိုင်ကြလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်၏ ပျော့ညံ့မှုများနှင့် ချွတ်ယွင်းချက်များမှာ မှတ်တမ်းတစ်လျှောက်လုံးတွင် အဖန်တလဲလဲ တွေ့ရှိရမည် ဖြစ်သောကြောင့် စာဖတ်သူ အချို့က ကျွန်ုပ်၏ ရိုးသားခြင်း ကို သဘောကျဖွယ်ရာ ရှိသော်လည်း ရာခိုင်နှုန်း အများကမူ 'လက်စသတ်တော့ ဒီလူကြီး ဟာ လူရှော်ကြီး တစ်ယောက်ပါတကား' ဟု ဆုံးဖြတ်ကြမည်ကိုလည်း ကျွန်ုပ် စဉ်းစားမိ

ပါသည်။ ဤတွင် ကျွန်ုပ်သည် ကမ္ဘာကျော် အတ္ထုပ္ပတ္တိရေးဆရာကြီး ဘော့စ်ဝဲလ် အကြောင်းကို သတိရမိပါသည်။ ဘော့စ်ဝဲလ်သည် ကမ္ဘာကျော် စာရေးဆရာကြီး တစ်ဦး ဖြစ်သော ခေါက်တာ ဂျွန်ဆင်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို ရေးသားခဲ့ရာ သူ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ် (Biography) သည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အကောင်းဆုံးသော အတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ် ဖြစ်ရုံသာမက ဒုတိယလိုက်သော အတ္ထုပ္ပတ္တိ စာအုပ်သည် ဘော့စ်ဝဲလ်၏ စာအုပ်နောက်မှာ မိုင်ပေါင်း များစွာ ပြတ်ကျန်ရစ်သည်ဟု စာရေးဆရာကြီး လော့ဒ် မက္ကာလေးက ချီးကျူး ရေးသား ပူးလေသည်။ ဘော့စ်ဝဲလ်၏ စာအုပ်တွင် ခေါက်တာဂျွန်ဆင်နှင့်သူ တွေ့တိုင်း အပြန်အလှန် စကားနိုင် လှ၍ ပြောကြသည်များတွင် ခေါက်တာဂျွန်ဆင်ကချည်း နိုင်ပြီး ဘော့စ်ဝဲလ်က ပြတ်ပြတ်သတ်သတ် 'ခွေးကျ ဂတ်ကျ' ရုံးခဲရပုံများကို အရှက် မငဲ့ဘဲ၊ ရဲရဲတင်းတင်း၊ ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း၊ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ အသေးစိတ် ရေးသား ဖော်ပြထား လေသည်။ ၎င်းစာအုပ်တွင် ခေါက်တာဂျွန်ဆင် တော်သလောက် ဘော့စ်ဝဲလ် ညံ့ရာ ရောက်နေ၏။ ခေါက်တာဂျွန်ဆင်၏ တော်ခြင်းသည် ဘော့စ်ဝဲလ်၏ ညံ့ခြင်းကြောင့် (လကွယ်နေ ညတွင် မြင်ရသော သောကြာကြယ်ကဲ့သို့) အစွမ်းကုန် တောက်ပြောင်ပြီး အကောင်းဆုံး စာအုပ်ကြီး ဖြစ်လာရလေသည်။ တစ်ကမ္ဘာလုံးသည် ဘော့စ်ဝဲလ်၏ စာအုပ်ကြီးကို ချီးကျူး၍မဆုံး ရှိနေစဉ် ဘော့စ်ဝဲလ် ကွယ်လွန်သောအခါ၌ သူ၏ သားက မည်သို့ ပြောသည် ထင်ကြသနည်း။ ဖခင်၏ စာအုပ် ကျော်စောမှုကြောင့်၊ သားဖြစ်သူက ဂုဏ်ယူသည် ထင်ကြသလော။ သူ့သားက မိမိ တတ်နိုင်ခဲ့လျှင် ဖခင် ရေးခဲ့သည့် အတ္ထုပ္ပတ္တိ စာအုပ်များကို ကမ္ဘာပေါ်တွင် ရှိရှိသမျှ အားလုံးဝယ်ပြီး မီးရှို့ ပစ်ချင်သည်ဟု ပြောဖူးသည် ဆို၏။ အကြောင်းမူကား ထိုစာအုပ်ကြီးတွင် သူ ဖခင်သည် (စာရေး ကောင်းသော်လည်း) ပုဂ္ဂိုလ် အနေဖြင့် လူညံ့တစ်ယောက် ဖြစ်ရသောကြောင့်ဟု ဆိုလေသည်။ ကျွန်ုပ်၏ မှတ်တမ်းမှာလည်း ကျွန်ုပ်၏ အဆက်နွယ် နောင်လာနောင်သား များက ဘော့စ်ဝဲလ်၏ သား နည်းတူ မီးရှို့ပစ်ချင်ကြချေမည်လောဟု စဉ်းစားမိဖူးပါ သည်။ နောက်ဆုံး၌မူ မီးရှို့တော့မှ ရှိစေ၊ လူ့ သဘာဝကို ရိုးသားစွာ တင်ပြခြင်းအားဖြင့် စွန့်စားလိုက်ပါဦးမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချလိုက်ပါတော့သည်။

ကျွန်ုပ်၏ မှတ်တမ်းမှာ အတ္ထုပ္ပတ္တိ သက်သက် မဟုတ်၊ အတွေးအခေါ်များလည်း ထည့်သွင်း ဖော်ပြပါရှိ၏။ ကျွန်ုပ်၏ အတွေးအခေါ်များမှာလည်း နိဗ္ဗာန်ဆိုသည်မှာ ဘယ်သို့နည်း၊ မဂ်စိတ္တုပ္ပါဒ်ဟူသည်မှာ ဘယ်လိုများ နေလေသနည်း စသည်ဖြင့် အမြောက်တိုက် ဗလာသက်သက် ရော်ရမ်း မှန်းဆသည့် အတွေးအခေါ် အမျိုးအစား မဟုတ်၊ ကိုယ်တိုင်ကြံတွေးသည့် အဖြစ်အပျက် အခြင်းအရာများ အပေါ်တွင် အခြေတည် ကာ လွတ်လပ်စွာ တွေးခေါ် တင်ပြထားခြင်းမျိုး ဖြစ်ပါသောကြောင့် ကျွန်ုပ် ယူဆသည့် အတိုင်း 'တစ်ချက်လွတ်' လက်ခံနိုင် လက်မခံနိုင် အပထား၍ ဟုတ်လောက်သင့် မဟုတ်လောက်သင့်ကို စဉ်းစားဆင်ခြင်စရာ အခြင်းအရာမျိုး မြောက်မြားစွာ ပါရှိသည် ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ လွန်ခဲ့ပြီးသော ခေတ်များကမူ မိရိုးဖလာ အယူအဆနှင့် ကွဲလွဲ ခဲ့လျှင် ပရိသတ်သို့ တင်ပြရန်ပင် ခဲယဉ်းခဲ့သည်ဖြစ်ရာ ဤခေတ်တွင်မူကား ကိုယ်ပိုင် ဉာဏ်ဖြင့် နှိုင်းချိန် ဆုံးဖြတ်ရသည့် စာဖတ်ပရိသတ် တိုးတက် များပြား လာသည်ဟု ယုံကြည်သည့်အလျောက် စွန့်စား တင်ပြလိုက်သော အတွေးအခေါ်များလည်း ပါရှိ ပါသည်။

တစ်သက်တာမှတ်တမ်းကို ရေးသားရာ၌ ကျွန်ုပ်၏ အရေးအကြီးဆုံးဖြစ်သော ရည်ရွယ်ချက်မှာ ငယ်ရွယ်နေစဉ် အခါက ပျော်ပျော် နေချင်တတ်၍ 'လူစုံ' တစ်ယောက် ဖြစ်ချင်သည့် 'လူရှော်' တစ်ယောက်သည်ပင် အချိန်တန်သောအခါ၌ သတိတရား ရှ၍ ဂေါတမဗုဒ္ဓ ဟောပြောတော်မူခဲ့သည့် ကျင့်စဉ်များအရ မိမိ၏ စိတ်ကို စောင့်ကြည့်ကာ ထိန်းသိမ်းပေးသည့် အလေ့အကျင့် (Mind Culture) ပြုလုပ်ပါက ကျမ်းတတ်ဆရာများ ဦးခေါင်း ကုတ်ကြရသည့် လောကုတ္တရာရေးဆိုင်ရာ ကျမ်း တစ်စောင်တစ်ဖွဲ့ ပြုစုနိုင်ခဲ့ခြင်းအားဖြင့် မြန်မာပြည် ဗုဒ္ဓဘာသာလောက၌ အမှတ်ထင် ရစ်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ပေသည်တကားဟု အားကျရစ်စေဖို့ မျှော်လင့် ယုံကြည်ချက်ပင် ဖြစ်ပါသတည်း။